

STORK

Jaarverslag 2022

Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag van de Stichting Ooievaars Research & Knowhow (STORK). Het is een verantwoording van alle zaken naar hen, die hebben gezorgd dat de stichting ook in 2022 weer aan haar missie heeft kunnen werken. Zonder die ondersteuning in welk opzicht dan ook zou het functioneren heel wat moeizamer zijn gegaan. We hopen dat ieder nog lang kan genieten van de aanwezigheid van de ooievaar in het Nederlandse landschap.

Met de publicatie van dit verslag voldoet STORK aan de wettelijke verplichting van een ANBI (Algemeen Nut Beogende Instelling). Een ANBI-status houdt in dat schenkers belastingvoordelen hebben bij schenkingen en giften.

Missie van STORK

STORK staat voor Stichting Ooievaars Research & Knowhow en is opgericht in 2008. STORK heeft als doelstelling de belangen van de ooievaar in het algemeen te behartigen en de ooievaarspopulatie in stand te houden. Ooievaars zijn een onlosmakelijk onderdeel van het Nederlandse landschap.

STORK houdt de (aantals)ontwikkelingen rond de populatie ooievaars (*Ciconia ciconia*) in Nederland in de gaten. Deze gegevens vormen een goede onderbouwing bij verder onderzoek. Door ons in te zetten voor het behoud en de bescherming van de ooievaar willen wij proberen het bovenstaande te realiseren. Wij hopen daarbij dat niet alleen wij, maar ook vele anderen een hoop plezier beleven aan deze voor Nederland zo karakteristieke vogelsoort.

Bestuur

Het bestuur was als in 2022 als volgt samengesteld:

Voorzitter	Arda van der Lee
Secretaris	Monique v.d. Broek
Penningmeester	Egbert Leijdekker
Leden	Annemieke Enters Wim van Nee

Door veel bestuurszaken via e-mail af te handelen, was het mogelijk om ook in 2022 het aantal bestuursvergaderingen te beperken. De vergadering in maart vond digitaal plaats. Behalve taken die verbonden zijn aan de bestuursfuncties, zijn er ook veel onderwerpen die om gerichte aandacht vragen. Soms zijn bestuursleden trekker en delegeren zij de taken. In het jaar 2020 is het huishoudelijk reglement geactualiseerd omdat dit reglement redelijk verouderd was. In het jaar 2022 is echter de WBTR (Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen) van kracht geworden en moeten er nog meer wijzigingen worden aangebracht. Voorts moeten ook de statuten aan deze wetgeving worden aangepast; daartoe is al een eerste begin gemaakt.

Met opmerkingen [1]: moet zijn 2021

De volgende aandachtsgebieden zijn benoemd.

- voorlichting, fondsenwerving en public relations
- website en nieuwsbrief
- Beleef de Lente
- promotiekraam
- monitoring (ringonderzoek en tellingen)
- wet- en regelgeving
- coördinatie van uiteenlopende ooievaarszaken.

Om contact te krijgen met STORK is er een e-mailadres. Dit adres is te vinden op de website van STORK en in onze brochure. Telefonisch contact is alleen mogelijk als men beschikt over het telefoonnummer van een van de bestuursleden of naar hen is verwezen via secretariaat.stork@ooievaars.eu of info.stork@ooievaars.eu

Vooraf ook door het programma Beleef De Lente was er veel contact met Vogelbescherming Nederland. Van deze organisatie ondervinden we in alle opzichten steun. In 2022 is er eveneens contact geweest met ooievaarsstations, Sovon, Vogeltrekstation, NVWA, enkele gemeenten, Waarneming.nl, Vogel informatiecentrum Texel, Vogelpark Avifauna, enkele IVN-afdelingen, Storch-Schweiz, TenneT, ProRail een aantal asielen en vogelwerkgroepen. Daarnaast uiteraard met ringers en melders (uit binnen- en buitenland), nesteigenaren en informanten. Ook met journalisten en de schrijver van een ooievaarsboek dat in 2023 verschijnt.

Voorlichting

Promotiekraam

Met deze kraam is STORK vertegenwoordigd wanneer er iets georganiseerd wordt waaraan grote aantallen vogelliefhebbers een bezoek brengen. Daaraan moeten voor de Stichting, als non-profit organisatie, bij voorkeur geen kosten verbonden zijn, zoals kraamhuur.

Uitgangspunt van de kraam is grotere bekendheid geven aan STORK door persoonlijk contact met de doelgroep. Er wordt voorlichting gegeven en er zijn allerlei ooievaarspullen te koop: knuffels, een ooievaarsboekje enz. Ook via onze website www.ooievaars.eu zijn sommige artikelen aan te schaffen.

Op 26 november 2022 was de Landelijke dag van Sovon, STORK was er dit jaar weer bij, er was de hele dag volop aanloop bij de stand.

Fondsenwerving

Voor het in stand houden van de organisatie zijn wij afhankelijk van donaties, schenkingen, legaten, erfstellingen, lijfrentes en subsidies. Het is zelfs zo dat we bij het ringen van jonge ooievaars een vergoeding moeten vragen voor elke aangelegde ring. Tot het verstrekken van een structurele ondersteuning voor dit belangrijke werk is niemand bereid. Dankzij de steun van Vogelbescherming zijn wij gelukkig in staat om geregeld ook aanvullende projecten uit te voeren.

Website en e-mail

De website is in 2022 ruim 42.000 keer bekeken door ongeveer 32.000 unieke bezoekers. De meest bekeken pagina's waren trek en trekgedrag (meest bezocht), nestadviezen, de witte ooievaar, wintertelling, nestkaart. Uiteraard is de pagina over vogelgriep ook geregeld bekeken.

De digitale nieuwsbrief verscheen 3 keer en wordt gestuurd naar 547 adressen.

Om contact te krijgen met STORK staat er een e-mailadres op de website van STORK en in onze brochure.

In 2022 kwamen er een meer ruim 500 mails binnen bij de verschillende bestuursleden van STORK, met name veel rond de wintertelling in januari en tijdens het broedseizoen. De vragen zijn heel divers, vaak over het plaatsen of onderhouden van een nest.

Pers

De media blijven geïnteresseerd in ooievaars en daardoor ook in STORK. Op onze website is onder de rubriek Nieuws te zien dat er geregeld aandacht was van de pers. De belangstelling van de pers voor de wintertelling in januari was weer groot. Daarnaast was er extra aandacht van de pers voor STORK tijdens Beleef de Lente. Ook de vaststelling van vogelgriep bij ooievaars leidde tot media-aandacht. Op de website staat een overzicht van alle nieuwsitems met actieve links.

Beleef de Lente

Ook dit jaar heeft STORK haar medewerking verleend aan 'Beleef de Lente'. Het nest dat werd gevolgd was weer het nest op het stadhuis van Gennep. Bestuursleden en vrijwilligers van STORK schreven drie keer per week een weblog over de gebeurtenissen. Net als vorig jaar werden de jongen op dit nest niet vliegvlug, waardoor we weer eerder zijn gestopt met het schrijven van de weblogs. Het enthousiaste en kundige commentaar leidde tot reacties, vragen in het forum en contacten van de webmasters met volgers. Hierdoor bleef STORK letterlijk in de kijker.

Lezing (online) internationaal forum

In januari en februari is een internationaal webinar bijgewoond met onderwerpen afval (in voedsel en nestmateriaal/ziektes/gezondheid) en overwinteren. Tijdens deze laatste heeft Stork een presentatie gegeven over overwinterende ooievaars in Nederland.

Brochure

Er is nog steeds belangstelling voor de brochure 'Ooievaar, het ware verhaal achter deze grote en opvallende vogel'. Geïnteresseerden kunnen deze brochure in de kraam krijgen of tegen vergoeding van portokosten via de website. Dit laatste werd door meerdere geïnteresseerden gedaan.

Monitoring van broedparen met Nestkaart Ooievaar

In 2022 zijn 285 nestkaarten ingevuld door 77 waarnemers. Ook dit jaar afname in aantal ingevulde kaarten. Het invullen van Nestkaart blijft een belangrijk speerpunt. De aandacht blijft nodig.

Een paar wetenswaardigheden uit de ingevulde jaar kaarten: gemiddeld aantal uitgevlogen jongen 1,83 per broedgeval. Dat is iets minder dan in 2021 (2,0), 2020 (2,2) en 2019 (2,4). Het werkelijke gemiddelde ligt waarschijnlijk lager. STORK vermoedt dat de animo om een niet succesvol nest te melden minder groot is. We beschikken op dit moment over minder broedseizoengegevens dan vroeger. Dit hoeft geen probleem te zijn om de trend van het aantal broedparen en resultaten in Nederland te blijven volgen. Het is dan wel zaak dat het aantal gemelde broedparen een representatieve steekproef is van de Nederlandse broedvogel populatie. Een voorzichtige schatting van het aantal broedparen in 2022 is minimaal 1500. De onzekerheid over het aantal wordt ieder jaar groter. Over het gebruik, de verbetering en de promotie van Nestkaart Ooievaar is regelmatig contact geweest met Sovon.

Steeds meer ooievaars kiezen ervoor om hun nest in een boom te bouwen. Dit geldt

inmiddels voor meer dan de helft van de broedgevallen. Het is een mooie ontwikkeling. De keuze voor de nestplaats wordt bepaald door het aanwezige voedsel en de beschikbare nestgelegenheid.

Ringonderzoek

Ieder jaar worden, als daar mogelijkheden voor zijn, jonge ooievaars geringd door hiervoor speciaal gecertificeerde ringers. Dit gebeurt in principe alleen wanneer daarom wordt gevraagd door nesteigenaren of contactpersonen, maar het kan ook op initiatief van STORK. Na het verzoek van nesteigenaren wordt de haalbaarheid en wenselijkheid door de STORK-ringer beoordeeld. Voorafgaand aan het ringen wordt gevraagd of mensen bereid zijn een bijdrage te leveren in de kosten van het ringen. Een richtprijs hiervoor is een vergoeding van € 10,- per aangelegde ring. Wanneer zij hiertoe niet bereid zijn, is het aan de ringer om te bepalen of de jongen zullen worden geringd. Daarbij wordt de haalbaarheid, de wenselijkheid én de goede geografische spreiding over het land goed in het oog gehouden. Het aantal geringde jongen en de dekking van de verschillende gebieden, voldoen aan deze optimale ringinspanning, (beschreven in het rapport van Nederlands Instituut voor Ecologie, 2006).

De eerste jongen werden dit seizoen ruim een week eerder geringd dan anders. In de loop van het broedseizoen bleek, dat de broedparen die in maart zijn begonnen met broeden, succesvoller waren dan zij die in april tot broeden kwamen.

De coronabeperkingen hebben kleine invloed gehad op de ringinspanning. Ook voorzichtigheid vanwege vogelgriep is van invloed geweest op aantal geringde vogels. In de regio's waar wel is geringd, kon met bijna dezelfde dekking geringd worden als andere jaren. Uit onderstaand overzicht blijkt dat er in 2022 ongeveer evenveel jongen zijn geringd dan 2021.

In 2022 waren er ruim 4300 terugmeldingen.

Globaal overzicht aangelegde ringen:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Groningen, Friesland, Drenthe	98	85	57	138	129	117	123	65
Grensstreek Drenthe/Overijssel, Twente	160	134	121	200	155	185	107	94
IJsselstreek	144	133	103	130	133	128	106	142
West-Nederland	69	61	63	147	118	64	53	90
Grote rivieren, Noord-Brabant, Limburg	81	66	94	89	90	64	53	61
Totaal	552	479	438	704	625	558	442	452

Aangelegde ringen, overzicht per regio. Let op: het aantal uitgevlogen jongen ligt veel hoger. Lang niet alle jonge ooievaars worden geringd.

STORK- ringers.

De afgelopen jaren hebben alle STORK-ringers meer zelfstandigheid gekregen. Dat verliep ook in 2022 naar tevredenheid. Bij vragen weten de ringers de weg via telefoon, mail of app naar het Vogeltrekstation of naar Stork te vinden.

Vanwege Corona konden enkele ringers enkele jaren geen certificeringsbijeenkomst bijwonen. De benodigde certificeringen hebben we in ringseizoen 2022 weer opgepakt.

Wintertelling

Net als in de voorgaande jaren is de wintertelling gehouden in hetzelfde weekend als de watervogeltelling van Sovon. Dit was het weekend van 22 en 23 januari 2022. In totaal hebben 836 mensen 986 verschillende ooievaars gemeld. Dat is vergelijkbaar met de vorige wintertelling, toen werden 991 ooievaars gemeld. STORK heeft in 2022 dezelfde publiciteitsinspanning verricht als voorgaande jaren, de mediabelangstelling was groot.

Vogelgriep

In Europa zijn in de periode van 2005-2017 al enkele gevallen van positief geteste ooievaars bekend, met de hoog pathogene variant. In 2022 werden in ons land tijdens het broedseizoen voor het eerst ooievaars het slachtoffer van vogelgriep. STORK heeft hierover contact met betrokken nesteigenaren, Vogeltrekstation, Sovon en indirect met DWHC, NVWA en staat klaar om individuele vragen en vragen van de pers hierover te beantwoorden.

Zowel volwassen vogels als jongen werden slachtoffer.

De eerste zekere meldingen kwamen in april vanuit Noord-Brabant, Friesland en grote rivierengebied. In juli was er een uitbraak bij ooievaarsstation De Lokkerij. STORK heeft geholpen bij het melden en verpakken van dode vogels. Inmiddels zijn twee bestuursleden bevoegd om vogels te bemonsteren voor onderzoek. Op de website is informatie geplaatst over vogelgriep en ooievaars. Half juni is er, in overleg met VT, mail naar de Stork-ringers gestuurd. In juli een mail naar informanten, nesteigenaren ed met benodigde informatie. Alle bekende dode vogels zijn gemeld bij de belanghebbende instanties.

In een online bijeenkomst op 24 november, georganiseerd door Storch-Schweiz, is op hun verzoek een uitleg gegeven over Vogelgriep in Nederland.

Financieel jaarverslag 2022

Resultatenrekening									
Ontvangsten	2020	2021	2022	begroting	Uitgaven	2020	2021	2022	begroting
Bankrente	2	2	8		Algemene kosten	444	487	684	500
Bijdrage vogelringen	1.153	748	1.024	1.000	Kosten gebruik vogelringen	962	558	538	1.000
Giften / donaties	585	700	545	700	Reis- en verzendkosten ringen	347	326	455	350
Ontvangen weblogvergoeding VBN	600	600	650	600	Reiskosten (overig)	32		65	350
Reclame website	250	250			Kosten vogelringen overig			235	
Opbrengsten			163		Resultaat	804	929	411	100
Totaal ontvangsten	2.590	2.300	2.389	2.300	Totaal uitgaven	2.590	2.300	2.389	2.300

Balans							
ACTIVA (bezittingen)	2020	2021	2022	PASSIVA (schulden)	2020	2021	2022
Totaal bank (rekening courant)	4.096	4.119	4.842	Nog te betalen	15	15	16
Totaal bank (spaarrekening)	24.721	24.724	24.726	Vooruit ontvangen donatie	25	50	0
Voorraad ringen	464	1.044	1.024	Reservering Het Doove Gat	4.674	4.674	0
Nog te ontvangen	2	351	8	Eigen vermogen	24.570	25.499	30.585
totaal activa	29.283	30.238	30.600	totaal passiva	29.283	30.238	30.601

STORK is door de belastingdienst erkend als een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).